

אשדות

עלון מוסמך ינואר – אפריל 2021

עורוּ עור

הaimה האיבה
קולות המלחמה
ושנאת אחיהם
שבכל יום גבורה

הזינונה מביכה
הם מティים פה מבושה
בקולם הם לוחשים
ואת שוטקה

עורוּ עור, עורוּ עור
مولדת אהובה
כי אנחנו עייפים מאד
זקנים למנוחה
עורוּ עור, עורוּ עור
(מולדת אהובה (חשוכה))
פעם בחיים אנו חיים
תתני קצת אהבה

אלימות, השפלה
גבענים לעלייה
 ועוד ילד שפוחד לחזור הביתה
 האימה האיבה
 שירים של מלחמה
 ושנאת אחיהם שבכל יום גבורה

ותני לי תיכח
 לאחוב אותו
 מן פינה קטנה לשם
 איך לפעם קשה לסלוח לך

אביב גפן

עלון מס' 1559 – 12/2/2021

פתח

ראשית, אקדים ואומר שהתחסנתי חישו כפול נגד קורונה, ולכנן מה שאומר עכשו, לא בא מקום של הכחשה. 'מדיניות הסגרים' שנכפפה עליינו מותקף נגיף אוניברסלי שלובש ופושט צורה, הפכה את ישראל לאלאופת עולם בנושא זה, ולמרות שקרוב למחציתנו כבר חסן, עדין רוחקה הדרכ למסלול הירוק. הקורונה לא רק שיצרה מציאות שלא הכרנו, היא אף שינה, ועודיה משנה, דפוסי חשיבה מקובעים. אתן דוגמה: עד לפני כמנה, אדם שנראה הציבור רעל פנים או עיטה מסכה נחשב חריג בנוף ועורר רתיעה טبيعית, שמא חיללה מזדובר בפורץ, שודד, נركומן או מה שתרצו; היהות שבדףksi החשיבה שלנו אדם שמלית פניו ברבים, הוא כזה שכונתו רעה.

בימי קורונה אלה התהפכו להן היוצרות ואדם רעל פנים הופך לנורמטי (קל וחומר אם מליט את המסכה עד קו העיניים או עיטה מסכה כפולה...) בעוד גלי הפנים הוא לכוארה "העברית", שה מבטים מתמקדים בו תוך הערות בוננות ולעתים האשמות. הקורונה יקרה מכך שב חלק עיקרי מזוהותנו – תווי הפנים - הפקו לבלי ניתנים להשגה, לפחות לא במרחב הציבורי, ולא ירחק היום, ר"ל, שעלה דש חולצתנו תודבק תמונה כדי שהבא מולנו יוכל לזהותנו בוודאות.

הקורונה יקרה אפילו שינוי תרבותי תודעתי, וספק אם נחזור אי פעם להיות מה שהיינו.

שבת שלום, החורף בפתח

אבנרון

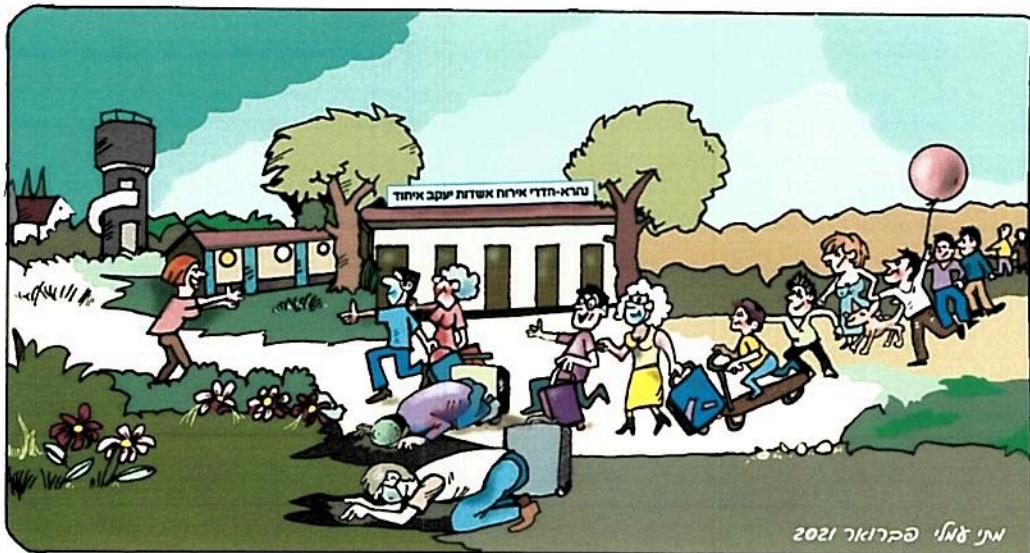
נָהָרָא נְעוּרָה לְחַיִּים

למרות החששות מפני הבلتி נודע, את 2020 מרנו מאוזנים, אומרת אדוה, אחרי ארנונה, פחת וכל השאר. בעלי הבית לא הוציאו שקל מהכיס, ובהתחשב שחצי זמן לא עבדנו, זה הישג נאה. הקורונה לימדה אותנו אוטו/אותנו להתנהל בצורה הרבה יותר ייעילה: סגרנו את חדר האוכל, הוציאנו את הצוות לחיל'ית (פרט לי ולעובדת נספת). עבורנו זה היה בית ספר של החיים שעשה לנו שכל.

2021 מסתמנת כונה שיכולה בהחלט להפתיע ואף להיות שנה מאד טובה (בלינדר). הסיבה לכך, אומרת אדוה, היא שישראלים יוצאים הרבה פחות לחו"ל, וכל עוד נשארים בארץ, לנו זה טוב והלוואי שימשך. נכוון לעכשיו, אנחנו מנצלים את המומנטום של ימי הסגר כדי לבדוק קשרים עם הלקוחות הקבועים שלנו, זאת באמצעות אתר הבית של נהרא ובפייסבוק. סמן מעודד מבחינתנו זה שאנשים מתקשרים לבירר מה קורה ואף לשرين מקומות במקרה שהסגר יפתח. מאז תחילת הסגר, המטבח וחדר אוכל סגורים ו אנחנו מתמקדים בלילה בלבד, שהיא תחום הרבה יותר רוחני. בחגים אני כונת ארוחה ארוזה וזה מזיל בהרבה את העולות.

ביום ראשון השבוע השתיים רשותת הסגר, וניתן האות לפתיחת הצimers במתווה של "משפחות גרעיניות בלבד". אצל אדוה אלג'ריסי, מנהלת נהרא, העיניים חז/orים במהירות לשגרה, כבר מתכוונים במלוא המרץ לקרה סוף שבוע עמוס מהרגיל. את הסגר השלישי ניצלו בנהרא לשיפוץ (מתוכנן) של 20 יחידות נופש במתחים הגני' (ביצוע מכיה סוסן וצוטנו) שהופך אותן לאטרקטיבית במיוחד (ראה תמונות), תוך בטחון די מלא שעם פתיחת הסגר, הישראלים הגיעו בהמוניים. אם מציצים עבר פסט, בעוד חדש וחצי, אומרת אדוה, הרוי שהביקוש עולה על הייצע, וכבר כתע, חדש וחצי לפני ליל הסדר כל הדירות נמכרו. תיירות פנים, כך לימהות אותנו הקורונה, מוסיפה אדוה, היא אופציה מצוינת שימושה הרבה הרבה מאד כספ', ומכאן שהשידרוג היה מຕבקש.ישראלים מממד הבינים, רוצים שהוא יותר איקוני, ומוכנים לשלם בהתאם. הלו, למועד הסגרים, משתוקקים כבר לצאת ולבלות, ובשעה שרוב היעדים הנחשים בחו"ל עדין סגורים, נהרא מציעה להם פתרון אופטימלי: מתחם טובל בירק עם נוף משגע וכנרת בקיובת מלאה.

התגעגענו

נהרा נורה לחיים - סוף

עמך הירדן :מנה ראשונה 6729 מנתה שנייה
5135
 אחוז המתחסנים הגבוה ביותר הוא בשער
הגולן 58.8 אחוזיה במרחב גדול אפיקים
48.1, דגניה א' 46.7, דגניה ב' 46.3, עין גב
45.3, גנוסר 44.7, בית זרע 44.5. ובתחתית
הטבלה: כפר עבודה 28.2 פוריה עליית 26.7
חווקוק 22.7 רbid 19.8

תודה לlibi גולן ולימור לוין על העברת
הנתונים

קיבלתם פיצוי כלשהו?
הגשנו בקשה לפיצוי בגין אובדן הכנסתה
בתירוע ב-2020. חלק בגין אובדן הכנסתה
ישיר וחלק בשל הוצאות שאין עליהם הכנסתה,
ואנחנו מתואמים בנושא זה עם ברית פיקות.
על יונני-יולי כבר קיבלנו כסף ויש עוד דברים
בצורת. אני חיבת לציין שהחודשים בהם המשק
היה פתוח בין סגר לסגר, היו **המי טובים**
שהיו לנו מאז **ומעולם**, בעיקר חודש אוגוסט,
שהשאר מעל חצי מיליון ש'! וזה התאפשר
בין היתר הודות לחסכנו משמעותי בהוצאות
וניתול חלק ממצאי הדירות להשכורת.

איך התחשה?
התחשה מאד אופטימית. אני מאד מאמינה
שأنחנו בונים משהו הרבה יותר טוב, נכון
ומדויק.

אבנרו

אשדות מתחסנת... נגד קורונה

מנה ראשונה 447 מנתה שנייה 350. אחוזי

מתחסנים 37.4

חלוקת על פי גילאים

89	70-79	60-69	50-59	40-49	30-39	20-29	10-19	אשדות איחוד
18	71	51	58	122	41	40	33	1
18	70	48	50	106	21	12	6	2

בעקבות "קול קורא" מתנה לאשדות לשנת ה-100

ויצטרך לסטט נאה, המאפשר את מימוש התוכנית, עד לחגיגות המאה לאשדות. לאחרונה עلتה הצעה נוספת לסדר היום, ביוזמת צוות אחר, שהთארגן ביזמת חברי, המუוניין לשמור את בית התרבות (בו ממקום היום הארכיו). בית התרבות שהיה מרכז הקיבוץ לפניו שנים רבות מאד הפך מקום נחש לאלה הרוצחים לשמרו.

בURIComponent איני מתנגדת לשימור מבנים ראויים, אך איני בטוחה שזה המקרה, וכתבתו של יונתן אלתר באחד העלונים הקודמים, בה הוא מתנגד לשימור מבנים שאין בהם צורך ממשי, שכן עoti שיש כאן משהו מיותר, מה גם שישudo ומהותנו של הבית לכשייה משופץ, לוט בערפל. כרגע שלחה הנהלת הקיבוץ את שני המיזמים "לשות שיעורי בית" ולחזור בעוד מספר חודשים אל האספה.

אני חושבת שאין להעמיד את שתי התוכניות זו מול זו, אם בית התרבות ימצא רצוי לשיפוץ יש לתכנן זאת מחוץ למסגרת חגיגות המאה, ואולי אף אחרת.

יש לחשב על ציון חגיגות המאה ועל תוכנן של החגיגות עצמן אבל הפרויקט "اشדות בשבייל דורות" צריך להיות מרכזי בחשיבותו, בעיקר בשל המסרים והתוכן שיבואו לידי ביטוי. הוצאות שכבר הוגה אותו מספר שנים ומשקיע מחשבה "ושעות טישה" צריכים להמשיך את המשימה, לקבל רוח גבית מהנהלת הקיבוץ ולהוביל אותה עד לסיומה ולビיצוּה המלא של התוכנית, בכפוף כמובן לאישור האספה.

ברכה פונדק

לאחרונה פורסם קול הקורא להצעה מתנה לאשדות לחגיגות המאה.

בתוקוה שעד אז נמצא מהסוגרים ונוכל לחוג את האירוע ברוב עם ובחתקלות אמיתית, ברצוני לפני השנה התקשתית להציג לצדדים "اشדות בשבייל דורות" צוות שהחל עבודתו לפני כש שנים (כי מישחו בהנחלת הקיבוץ כשב קידמה והתחיל ליזום תהליך של פרויקט לחג ה-100), ה가입תי ברכון לצוות נכבד הכלול את: שאלן ינא, עודד גפני, דוד אלתר, אריק ראובני, דני שיפר, ואנכי, ומماז אנחנו נפגשים לישיבות ניסוח והחלטות המברורות מה יתאים לנו בעת הזאת ובזמןנים אחרים בעתיד. דני שיפר ה가입 לצוות לאחר שהצעתו נבחרה. ההצעה מדברת על מתחם אשר יציג באופן ויוזאלי את תולדות המקום מנקודת מבט שונות, בתמונות ובמלל.

במתחם יבואו לידי ביתוי אחד עשר פרקים נבחרים: המייסדים, גשר, הבנייה, התקלאות, התעשייה, אמנות וספרט, חברה ותרבות, ביחסו ומלחמות, חינוך, חברות נוער וגרעינים, הפילוג, הקיבוץ המתardash (הפרטה, הרחבה קהילתית ושיווק).

mbut היסטורי מאז ועד היום, הכלול תצלומים מוגדים המלווים את תולדות המקום.

המתחם אמרור להיות מקורה אך באוצר פתוח, נגיש לקבוצות מבקברים מחוץ ו מבית, לכיתות מתעניינות, להורים, ילדים, סבים ובני משפחה (ambil לחפש את "הginggi" עם המפתח), האזרע המסתמן למטרה זו הינו השטח שמדרום לזכירות הישנה.

תכנון המתחם מתקדם ובקרוב ניתן יהיה לצפות בהדמייה של התוכנית.

על מנת שנוכל להתקדם עוד ולהיכנס לתכנון מדויק של עליות ומכיוות יש להיעזר באנשי מקצוע היודעים לעשות זאת, ויש לכך עליות.

עוד נתון שחייב להווסף: הנהלת הקהילה דאז הקצתה סכום כספי לנקרה "קרן אשדות 100" שיופרש מדי שנה לפרויקט

שלג 1950

אהרלייה הדר הייתה בין עשר בעת ארווע השlag, והוא זוכר זאת היטב. "ערבע קודם דיברו ההורים שלי, ילידי פולניה, שלאור מזג האוויר הקר צפוי שלג, והארווע לא בא להם בחפותה. הפעם הבאה הייתה בחורף 92. לאחר לילה מושלג טיפסטי עם מגפים של 'יספנקריט' ממנחמייה עד ישי' העצים' בסירין כאשר אני מבוסס בשלג עמוק. ההר כולם היה צבוע לבן בוהק, והמשש זרחה. חוויה בלתי רגילה.

انبנו

השבוע מלאו 7 שנים לארווע השlag הגדול בארץ אי פעם. להלן תזכורת: בסוף ינואר 1950 החל לרדת שלג בהרי הצפון ובירושלים שהפsher ב מהרה והותיר אחורי קור כבד. הקור התרחב לשאר הארץ ושלג החל לרדת גם בשומרון ובהרי יהודה. בעבר ימים אחדים ירד שלג בחיפה שנערכם לגובה של 15 ס"מ ובתל אביב ירדו פתיתית שלג למשך 12 שעות. ב-29 לינואר חזר לרדת שלג בחיפה וכיסה את מרבית העיר הלבן.

שבוע מאוחר יותר, ב-6 ו-7 בפברואר, החל לרדת שלג כבד בכל רחבי הארץ. גובהו הגיע ל-60 ס"מ בצפת, ל-65 ס"מ בירושלים ול-17 ס"מ בחיפה. כמו כן ירד שלג בפתח תקווה, כפר סבא, נתניה והשומרון, בראשון לציון, רחובות ובהרי הנגב וכן סביבה הנרתת. ב-8 בפברואר הגיע השlag גם לים המלח כאשר נערמו שם 8 סנטימטר של שלג.

אנשי אשdot בשלג פברואר 1950

גם באשdot ירדה כמות נכבדה של שלג שנערכם לגובה 20 סנטימטרים. בסרט שהעלה שאל נאי ליו-טיוב לפני השנה, ניתן לראות את חברי אשdot וילדייה משתכנעים, מטילים כדורי שלג אחד בשני ונחנים מארווע חד-פעמי, שלא חזר על עצמו מאז. מומלץ להכנס ליו-טיוב ולהינות מן המראות הלא שיגרתיים.

זיכרון השואה נערך

מאיר ארמן 1923 - 1998, נולד בעיר אופטוב שבפולין למד בבית ספר עברי ושלט בשפה העברית עודטרם עלייתו ארץ. כניצול שואה הגיע ארמן לקיבוץ גשר בקבוצת 'המודרן' על סיפון אוניות המעפילים א נצוא סירני, עבד כרוועה צאן ואחרי שעות העבודה התמסר לתחביבו-הפיסול. בהיותו שומר שדות, נפגע ארמן במלחמות השחרור ואושפזו לתקופה מה בית חולים. לאחר המלחמה הצטרכ אל אימו בקנדאה לסייע לה בניהול המשק החקלאי המשפחתי, וב[Unit] הפנאי המשיך באומנות הפיסול. שמו יצא לפניו ברחבי קנדאה כפסל מעולה והוא אף נרתם ללמד את המקצוע בתשי ספר. למרות שעזב את הארץ בגיל צעיר, הקשר עם גשר לא פסק מעולם, ולאחר מות רעייתו, הגשים ארמן את חלומו, חזר לקיבוץ וחיו בו עד יום מותו. ארמן הותיר אחריו מספר פסלים המקשטים את רחבי הקיבוץ ומוקדשים לזכרן השואה.

הפסל מאיר ארמן

מסרה: חדוה הדר

הפסל מאיר ארמן ז"ל תרם לקיבוץ גשר שני פסלים מעשה ידיו ובهما' פסל תקומה' הניצב מאז שנות התשעים, בראש "גבעת הגמל" הצופה על מרחבי עמק הירדן ונهر הירדן. אור ליום ב' 8.2.2021 נדhamo חבריו גשר לגלוות כי 'אלמוניים' עקרו בכח את פסל הברונזה לזכר עולי שארית הפליטה ששוקל כמה טונות, ונינתקו אותו (כנראה באמצעות כבל שנרתם לרכב) מהבטון שאחז בה. בקשר תווים האם מטרת הגנבים הייתה התכת המתכת ממנה עשוי הפסל או שמא תעלול נביי של אדם חסר מצפון. מאוחר אין מצלמות באזורה, כנראה שאט התשובה לא נדע לעולם. הוגשה תלונה והמשטרה פתחה בחקירה.

ארכיוון אשדות יעקב איחוד

במאי הסרט היה חיים הלחמי, שגם כתב את התסריט על סיפורו של צבי ליבנה (LIBERMAN). צבי היה ממייסדי נהלה.

בדצמבר 1992 הונפק בול דואר לכבוד "עודד הנזדד", במסגרת הטדרה "שבעים וחמש שנה לסרט העברי".

מערב לקבוץ רמת דוד נמצאת "גבעת עודד" (חוורבת סיפן) וכך כתוב בין היתר, בשלט המסביר על המקום: "גבעה התיישבו בשנת 1926 מייסדי קיבוץ רמת דוד, שנקרא אז עיינות, על שם המעיינות הסמוכים.... קק"ל נתעה בגבעה חורשה והקדישה את המקום לזכרו של עודד ליבמן (LIBENHA), בן נהלה. עודד נולד בשנת 1925. כשהשתתף במאורב, ספק מכח קשה מקט רובה של חיל עיראקי, שנמנה עם שומרי שדה התעופה הבריטי ברמת דוד. עודד לא התאושש מהפציעה ומת בשנת 1944. אביו, הסופר צבי ליבמן (LIBENHA), כתב ספר הרפתקאות לבני הנוער בשם, "עודד הנזדד". הספר עובד בשנת 1932 לסרט העברי העלילתי הראשון".

שבת שלום ובריאות טוביה לכלכם,

שאול ינאי

הסרט הראשון שהוקן באשדות יעקב

הסרט הראשון שהוקן באשדות יעקב היה "עודד הנזדד". הסרט הוקן פעמיים באמצעות ינואר 1937, פעם לילדים ופעם למבוגרים. בעлон 328, בתאריך 29.01.1937 נכתב כך:

"הסרט 'עודד הנזדד' - בשבוע שעבר התקיים בחדר האוכל של בית"ס הצגת הסרט 'עודד הנזדד'. נכח ילדי בית"ס, הגן והגדולים מהגנון. הילדים התרשםו מכך. ההתעוררות והשמחה היו גדולות.... הסרט הוצג בעבר גם לחבריהם. ההצגה עלווה לנו 1500 מא"ג. ההוצאות מתחלקות בין: תרבות, נוער וחינוך".

אודות הסרט בכלל נכתב בוויקיפדיה כך: "עודד הנזדד" הוא סרט ראיון הנחשב לסרט העילתי האמנוטי הראשון שהופק בימיון פרטיז ובייצור גורמים מקומיים לקהל בארץ ישראל המנדטורית. הסרט הופק בשנת 1932 בתקציב דל. בغال התקציב הנמוך נוצר "עודד הנזדד" כסרט אילם, אף על פי ששרטיטים עם קול כבר כבשו את השוק בתקופתו... בארץ הוא זכה להצלחה ולביבורות טובות בעיתונות. הייתה לו הצלחה קופטית והוא הוקן מספר שבועות בפני אולמות מלאים..."

המלאיות שלנו שיחה עם דניאלה עידן

הילדים הפרטיים שלי) שנתקלה בפתח הבית ואפייה עוגת שוקולד (مسلسل המתכוונים של קרין גורן). בשלב זה, אני שולחת הודעה בקובוצה, וمبקשת לדעת מי רוצה להזכיר מה ומתי. הבנות עוננות לי בפרטיי ואז אני מסדרת רשימה שהיא מעין 'סידור עובדה' לשובעים הקרובים. אני יודעת מנסיוני, סידור כזה מקל מאד על היולדת, בעיקר כאשר הבעל עובד מחוץ לקיבוץ.

דניאלה מספרת שבמהלך שנותיה בתפקיד היו מקרים, אמנים לא רבים, של אי רצון קיבל את שירות 'המלאיות' בניומיוקים כמו: 'לא אוהבת ארוחות שכינינו ליאחרים'. במקרים כאלה אני מסתפקת בברכה ואולי גם עוגה.מן הסתם, אם יולדת לא נכנסת לקובוצה, זה סימן שאין היא מעוניינת בשירות, אנחנו מכבדים זאת. התשובות שאנונו מקבלות על השירות זהה, שלמים ידיעתי קיימים רק בשניים-שלושה קיבוצים עמוק הירדן (אשdotot, דגניות ואפייקם) חן מאד עצמותיות, מרגשות ומלאות, כאשר מה שמייחד את אשdotot היא שהשרשת לא רק שאינה נקבעת, היא אף הולכת ותרחבת

בעקבות גל הילודה של השנים האחרונות, כולל היביבי-בום' של שנת הקורונה שמתבטאת עד כה בארבע לידיות ועוד שבדרך, מה שמצויך לעיתים להchein שלוש ארוחות במקביל.

מסתבר שניסיון של "המלאיות" יכול לסייע גם במקרים אחרים כמו עזרה למשפחה שנקלעה למצוקה רפואי, שקיבלה ארוחות ממשן חדשניים ארוכים, במטרה לסייע

כל מי שטרוד בסוגיה של 'מה נשאר מהهوתו של קיבוץ שעבר הפרטה' טוב יעשה אם יבוא לאשdotot איחוד (קיבוץ והרבה) ויוכח בקובוצה המונה לא פחות מ- 81 נשים (וגבר אחד) בגילאים שבין 30 ל-75, המתקראת מלאיות היולדות של אשdotot" שדו-אגות לכך, שככל يولדת בשבועיים הראשונים שלאחר הלידה, תקבל מדי יום ארוחה חמה, לה ולמשפחה. הייש משה יפה ואנושי מזה? מי שעדי לאחרונה נירה את מפעל ההתנדבות הזה ביד נדיבת ורמה היא דניאלה עידן שעשתה זאת בשקיקה, אהבה ומרץ בלתי נדלים.

מי שיסד את 'תנוועת המלאיכויט' לפני תריסר שנים היו הגיסות זוהר יהיאלי ונוגה זאבי, שעשו זאת עם כל הלב והנשמה, אומרת עידן, וכאשר ילדתי את בתיה הבכורה נעמי, בסוף 2009, הייתה לי הזכות לקבל את השרות המפנק והכל-כך אישי הזה, שבעקובותיו הצלרפי לקובוצה כמתנדבת מן המניין. כאשר זוהר ונוגה סיימו את תפקידן ב-2012, החלטתי לחת על עצמי את המשימה החשובה הזה של ריכוז הפעולות, ועשיתי זאת בהתמדה ובתחושים שליחות שמונה שנים וחצי, יחד עם צוות מתנדבות שעם השנים הילך וגדל. בימים אלה החליפה אותה בתפקיד המנהלת צלייל כהן (אשרו של פז) שנכנסה במלוא העוצמה וכבר עושה עבודה נפלאה, וכך שאמרתי לה, אני אמשיך בפעולות באהבה כמתנדבת מן המניין.

אחת הפעולות הראשונות שעשית מרגע כניסה לתפקיד, אומרת דניאלה, הייתה הקמת קבוצת ווטסאפ אשר מונה היום למעלה מ-80 שמות, בהם מספר וותיקות שהצטרפו לאחרונה. משמעות הדבר שרק למנhal הקבוצה מותר לשולח הודעות, מה שמנע 'הצקות' ברשות.

התפקיד שלי מתחילה מיד עם קבלת הודעה המשמחת על ליידה. אני משוחחת עם היולדת, מברכת אותה ואת משפחתה ועושה עימה תאום ציפיות לגבי המשך (מתי את רוצה שנביא את הארוחות, האם יש דרישות מיוחדות כמו: בלי מוצרי חלב, טבעוני, צמחוני וכו'). הפעולה הראשונה לקרהת הגעתה של היולדת היא הכנת שלט (בעזרת

המלאכות שלנו - המשך...

ילדים: נעמי, אביגיל, נוח (נולד בimboli של חורף 2013) ודוד. דניאלה גאה בקשר המדהימים שלה עם משה ורוזה עדוי (לגביה היא יותר מאמא...). היא עובדת בIASL טורס'י מאז 2002. התחליה כמצחירתו של יעקב אמסלם, בהמשך למדה משאבי אנוש לתואר שני באוניברסיטת ת"א ומazel היא מנהלת מש"א של החברה. בעקבות הקורונה הוצאה שליש מעובדי החברה (שמנתה בשיא 400 עובדים) לחיל"ת, ווקצתו משכורות בחצי. למרות המשבר, בחברה יש אמונה שיווצאים מזה, ובימים אלה יוצאים בקמפיין שיווקי נרחב.

אברנו

להורים שרוב הזמן היו בדרכים הלוך וחזור מבית חולים. היה מקרה של בחור, עולה מרוסיה, נשוי ואב לבת, שנפגע ממחלה טורף והפך לסודី (במהמשך לצערנו נפטר) והקיבוץ כולם התגייס בחובלת 'המלאכות' להכין ארוחות לטובתם לעודד, לתמוך ולפנק כמה שיותר.

היה מקרה של דירות בקומת שנייה שנפגעה בתאונת דרכים והתקשתה בתנועה. במקרה זה הוכנה לה דירה חלופית בקומת הראשונה, כאשר 'המלאכות' הורידו את כל תכליות הבית שלה למיטה בתוך מספר שעות.

דניאלה סבורה שהערך המוסף של פרויקט קהילתי-חברתי מסווג זה, שהוא מחבר בין אנשים. אין הרבה יוזמות חברתיות שמחזיקות זמן כה רב, היא אומrette, והסיבה לכך, ככל הנראה, שהוא מורכב וمبוסס על התנדבות של נשים.

אֵלֹה וְגַן!

סָאוּן וְיִצְחָק כָּאוֹגָן!

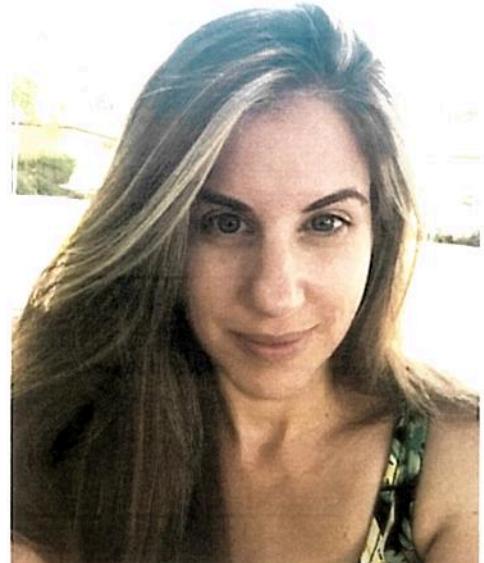
סְהִלְתָּת הַפָּנִים – קְפִ"י

nk קְפִ"י

סְלָאָמִי אֲקָלִיך כָּאוֹגָן!

סְהִלְתָּת הַקְּפָה

אֵלֹה וְגַן סְלָאָמִי הַאֲפָמָה!

דניאלה עידו (סלומון במקור) בת לאב ממוצא עירקי ואם 'אשכנזיות' גדולה והתחנכה בקיבוץ מעגן. לאשדות הגיעה כסטודנטית לתיירות וגאוגרפיה במכינות כנרת, פה הכירה את סער עדוי (לימים עידו) שחזר מחו"ל. השניים התאהבו, בהמשך נישאו, ומazel גרים באשדות. הזוג ארבעה

שלמה דודו חוגג מאה

שני פיקוב-וטורי, נכדו הבכור של שלמה: סבא שלי בן מאה. מחייך ושר. מדבר בשקט ולאט. מדיק במספרים. מליטף בידים רכות ו חממות: "בוניתה", "שנינה" עם לשון מתגלגת ומחיה את כף. כך זכרת אותו מילדות, ועד היום הוא מחייך ושר.

בת הזקנים אורית: אבא שלי ואהוב שלי בן 100. איך אפשר לסכם מאה שנים? אשקרה חתיכת היסטוריה. על ילוותו של אבא למדתי דרך העבודה השורשים של בנותי. היה מרתק לשם מע פפיו על החיים בטנגיר, על שנאלץ לעזור בכלכלי המשפחתי יחד עם אחיו, על הטרפותו לתנועת הצופים ועד הרגע הבלתי נשכח בו התבשש על הקמת מדינת ישראל. מזל טוב אבא שלי. מודה לך צניעותך, על החינוך והערכיהם שהענכת לי יחד עם אמא, זכרה לברכה. אתה בן 100 היום, והלוואי ייכלנו לחוגג עם כל המשפחה. מקווה שנעשה את זה כ奢חזהר למסלול שפיו ונטול קורונה. מחללת לך שתמשיך להיות בריאות, שתמשיך לשיר את "בשה מה מוציאו", שתמשיך לחיך ולהאב. אהבת אותך מאד. יטו איכה צ'יקיטה' (בתוך הקטנה) אורית.

בארי פיקוב הנכד: סבא שלי בן מאה. מה למדתי ממנו? צריך להשאר רגעים. צריך לעשות פעילות גופנית מתונה. שלא ממלאים את הצלחת יותר מדי. שהבשר צריך להיות רך. צריך לאכול לאט וללעוס היטב. שלא שותים בזמן הארוחה. שחשוב לישון ולנוח היטב. שאחננו צרכים שיהיו לנו תחביבים ויצירות. לשמור על סדר משמעת, נימוס וענווה.

מזל טוב ענק לשלמה ולמשפחה מכל בית אשדות.

ערוך: אבנרוון

שלמה, ליד טנגייר שבמרוקו, חגג לפני שבועיים שניים להיוולדו. בית דורות' בקיבוץ גשר בניהולה של חודה הדר המקסימה, קרו א/or בעת שור צבעוני קישט את ראשו של שלמה, בלוניים חגו באוויר, ואת מאה הנרות שקישטו את העוגה, כיבת שלמה ביפוי ארוך אחד. חודה השמימה שירם בספניולית, שפטו של שלמה, ושרה לה שرون שלחה קליפ' ובו ביצועה לשיר "ארץ ישראל יפה" שכtab והלחין גיסו של שלמה, שייקה פיקוב. עפרה פיקוב: "חוינו חוויה משפחתית יוצאת דופן. אבא היה בMITTEDו: נינה, שר ומחייך".

שלמה דודו (DO-DO במקור) נולד ב- 3 פברואר 1921 בטנגיר שבמרוקו. ילד שלישי מתוך שמונה: ארבעה בניים וארבעה בנות (שנתיים בלבד חיים איתנו היום: שלמה, ואחותו המתגוררת בקיבוץ אפיקים). שלמה, כך מלמד התחקיר המשפחת, קרי על שם סבו, אבי אמו. שם החיבה שלו היה שומי ובהמשך סלומו. הוא עלה ארץ ב-1950 ונמנה עם מקימי כפר עזה (יגב' בשם הריאן). ב-1955 הגיע לקרית שמונה, שם היה חשב של המועצה המקומית, מבקר העירייה ופעיל בתנועת הצופים בעיר. ב-1991, יחד עם רעייתו שושנה זיל (אגנת מיתולוגית בק"ש) הגיעו כהורם לאשדות איחוד. שלמה נהג לסייע לקשיי הקיבוץ, היה מציר ורוקע בנחשות ועבד בהתקנדבות בלוג. לפני כ- 7 שנים שושנה נפטרה, ושלמה בן ה-95 הctrף לבית דורות' בקשר, שם הוא נמצא עד היום. לפניו חצי שנה לכה בקורונה, אוושפו, ובאורח פלא החלים וחזר לתפקיד.

ביטוח רכב

כתבה שחברות הביטוח לא רוצחות שאכטוב

פתאום קפאה לי פרסוםת של AIG התקשרתי אליהם הם שאלו מה המחיר הכספי נמוך שקיבلتם אמרתי להם את המחיר של 9,000,000 המוכר אמר לי שהוא הולך להתייעץ עם מנהל, חזר ונתן לי מחיר ב- 150 פחתות מ 9 מיליון.

סה"כ	מקיף	חויה	
2,772	1,800	972	AIG

אמרתי עדיין בודק, אמר שהמחיר הזה לא יחול, זו החלטה מיוחדת ואני חייב להחליט בעצמי. **החלטתי AIG.** ואז התקשרתי לעכשו. יש לי מחיר טוב יותר, הבוחר אמר לי שהוא פונה למנהל וחזר אליו עם מחיר טוב יותר

סה"כ	מקיף	חויה	
2,714	1,750	964	9,000,000

עבר עוד יום הגברת מהביטוח החקלאי התקשרה שוב, סיפרתי לה את המחיר שקיבلتם והיא הסבירה לי שהיא עדיין מחייב למנהל שייתן לי מחיר טוב יותר בغال הצעה של 9,000,000 שהיו הבית שלי בשנים האחרונות ונתנו מחיר נמוך יותר, התקשרתי ל AIG לבטל את העסקה איתם ואז הם נתנו לי מחיר חדש

סה"כ	מקיף	חויה	
2,681	1,709	972	AIG

מכיוון שנמאס לי מהפינג-פונג הזה סגורתי סופית עם AIG 2,681

מוזר : ביטוח חקלאי אחרי שקיבلتם הנחה של 15%, המחיר גבוה משלוש החברות האחרות שדיברתי איתן ב – 20% מהמחיר האחרון שהגעתי אליו.

ומה קרה השנה 2021 ?

עברית השנה, פברואר 2021

אני בעל רכב אופל קורסה דגם JOYNG שנת 2016 מבוטח כבר כמה שנים ב 9,000,000

לפני שנה פברואר 2020

כשרצית לעשות ביטוח רכב, אמרתי לעצמי שאני צריך להתקשרות, קודם כל, לביטוח שישיך לי / לנו, לקיבוצניים "ביטוח חקלאי". התקשרתי אליהם גם בכלל שהפרסומות מבטיחות "לחסוך בעליות החודשיות וליהנות מהטבות ותוספות ייחודיות המשמרות לתושבי הקיבוץ". שנאמר לי שאחד התנאים ל- 15% הנחה הוא כרטיס "משכארד" הזמנתי את הכרטיס הזה ואז התקשרתי.

האישה בצד השני, ענתה לי באדיבות, הסבירה לי שהגעתי הביתה וגם מנתה את הנטבות המיוחדות לחברי קיבוץ: 15% הנחה למחזיקי "משכארד", תביעה אחת בתוקפה של שלוש שנים, לא תזכיר את הפרמייה, ביטוח נסעה לחו"ל 5 ימים במתנה, והנחות בנ Hag' צער. בסופה של הסבר אמרה שהמחיר :

סה"כ	מקיף	חויה	
3,235	2424	811	ביטוח חקלאי

אמרתי לה שמכיוון שהיא המkos הראשו שפניתי אליו אני מבקש לבדוק בעוד מקום, היא אמרה שאם קיבל מחיר טוב יותר שatkashera אליה לפני שפנוי סוגר.

בintéים, התקשרתי ל **"ליברה"** שגם להם פרסוםת אגרסיבית זו זאת ההצעה שנתנו לי :

סה"כ	מקיף	חויה	
3,199	2223	876	ливרה

האישה מהביטוח החקלאי התקשרה למחירתה שאליה מה קורה? אמרתי לה שיש לי הצעה זולה יותר ונΚבתי במספרים. היא מנתה שוב את החשבות לעבוד עם הבית וגם הבטיחה שתדבר עם מישחו מעליה על המחיר.

בintéים התקשרתי לבית הקודם שלי **9,000,000** הם נתנו לי את המחיר הבא. **סגור**

סה"כ	מקיף	חויה	
2,922	1958	964	9,000,000

ביטוח רכב, שנה אחריו - המשך

החלפת פגוש של הרכב המבוטח, שנשבר או ניזוק וסך הכל המחיר יהיה :

סה"כ	מקיף	חוובה	ס.מ.
2,444	1540	904	AIG

אני חוזר לבדוק את ההבטחה של הביטוח החקלאי מספַר להם על ההצעה שקיבלתי ואכן הוא חוזר אליו במחירות ואומר : אנחנו מוסיפים לך הרחבה לפגושים, עומדים במליה נוריד לך בהתאם 150 ש"ח יותר זול מההצעה הנגדית סך הכל הביטוח יעלה לך **2,300 ש"ח**

סיכום

אני אדם פשוט, אני לא איש עסקים, בדרך כלל אני לא מתMAKEח על מחירים, אני לא אוהב את זה, אני לא אוהב להתחנן, זה לא באופי שלי, אבל הסיטואציה הביאה אותי לפיננס-פונג הזה ומסתבר, שהוא משלטם.

אני משלם לביטוח חקלאי, הביטוח שלי / שלנו כ – 700 ש"ח בשנה כ – 30% פחות ממה שהיא רצוי ממוני בהתאם. וכ – 1,000 ש"ח פחות ממה שהיא רצוי בשנה שעברה.

ואני תוהה, כמה מתיעחים לחבר ?

חשיבות בדוק (בדיקות)

שבכל הנסיבות, "הביטוח המקיף" כולל: שירות גירירה, שירות שימוש עד הבית, גומיות לשימוש, פנסים ומראות, רכב חלופי, הגנה משפטית, צד ג' 2.000.000 ש"ח, פגושים, VIP : החלפת גלגל, אספקת דלק, CISIO אבדן מפתח ועוד....

בריאות ושמה יונתן אלתר

מודיעין – אשדות יעקב

חשוב שירדתי כל כך הרבה לפני השנה, השנה זה כבר לא ילך.

AIG התחללו איתי, שלחו מייל ובו הצעה לחידוש הביטוח, טיפה יותר נמוכה מ לפני שנה.

סה"כ	מקיף	חוובה	ס.מ.
2,656	1752	904	AIG

אני מתעקש על **ביטוח חקלאי** (שלוי / שלנו). מתקשר ומתקבל ההצעה לאחר 15% הנחה לבבעל כרטיס "משכארד" :

סה"כ	מקיף	חוובה	ס.מ.
3,070	2250	820	ביטוח חקלאי

אמרתי לאיש, שקיבلت ההצעה נמוכה ב – 15% מההצעה שלהם שהוא כבר אחרי הנחה שלהם של 15%. הוא אמר לי שהוא סוכן ביטוח ווותיק ואין דבר כזה בשוק, רק לפני שבוע עשה ביטוח לרכב כזה השיך לאחותו וזה לא יכול להיות.... שלחתני אליו את ההצעה של AIG, אמר, אני בודק עם מנהל, בכל מקרה אני קובל עכשו : השנה אתה עושה ביטוח אצלנו.

לעומת השנה שעבירה, הפעם הביטוח החקלאי מתפרק, תוך זמן קצר האיש חוזר אליו ואומר, אנחנו נוותנים ההצעה ב – 150 ש"ח פחות מההצעה של AIG

סה"כ	מקיף	חוובה	ס.מ.
2,460	1650	810	ביטוח חקלאי

עוד כתוב: אנחנו יותר מרווחים את תושבי הקיבוץ המבוטחים בחברת ביטוח חקלאי שהוא הבית שלכם על כן מידיה יש לך ההצעה נגדי עם מחיר אטרקטיבי יותר אשר שתשתחף אליו על מנת שנבדוק נשווה עבורך את תנאי הביטוח ווגם, למול כל ההצעה נגדי **אנו מתחייבים לחתם לך 150 ש"ח יותר זול.**

אני מתקשר ל AIG ואמר להם שקיבلت ההצעה שסך הכל שלה 2,500 ש"ח היא בודקת ואומרת אני מוסיפה לך הרחבה לפגושים : כלומר המביטה יבצע על חשבונו תיקון או

על מינים פולשים וסכנותיהם (ויקפדייה)

יש גם קרציות פולשות שלולות להביא מחלות שלא הכרנו. "ישראל הגיעו קרציה שמעבירה את מחלת הלימס", אומרת זגרו. מדובר במחלת הפוגעת במפרקים, ולעיתים במערכת העצבים המרכזית, בלב, בעיניים, ועוד. לדברי ד"ר זגרו, עם שינוי האקלים הקרציה מתחילה להתבסס ולהתפשט בארץ. "ייתכן שהגעה באמצעות ציפורים. היא נפתחה לפני כארבע שנים, ואנחנו לא יודעים עד כמה התפשטה".

פגיעהם של מינים פולשים היא לא רק בריאותית, אלא גם כלכלית. בספטמבר האחרון זיהו עובדי המעבדה הבריאות את אחד הפולשים המזיקים ביותר בעולם: טרמייט-העל הפורומי, שמקרו בסין. הם ידעו שהוא רק עניין של זמן עד שיגיע לארץ. הטרמייט יכול לפגור מבנים, עמודים וריהוט. הוא חזק לפלסטיק, גומי, בטון ומתקות רכבות, ופגע בצדנויות מים ובתשתיות תת-קרקעית של חשמל וטלפון. בעולם הוא גורם לנזקים בעשרות מיליארדי דולרים מדי שנה. בסין הוא חפר תעלות באפי סוללות מגן שנבנו נגד הצפות, וכתוואה מכך נגרמו נזקים אדירים בעונת השיטפונות. בארץ הוא התגלה ביןתיים בשלוש שכונות מגורים. הטיפול בו מצריך הדבורה חזקה וקראה, ויש הערכה שאם יתפשט ויגרום נזקים הוא עלול להוריד את מחורי הדיורות ב- 10%.

מדוח של משרד החקלאות, המשרד להגנת הסביבה ורשויות הטבע והגנים, עולה כי הנזק הכללי שלול להיגרם ממינים פולשים בישראל הוא כ- 473 מיליון שקל בשנה, בהערכה שמרנית. זה כולל נזק לחקלאות ולכלכלה, לרリアות ולמערכת האקוולוגית. הנגע העיקרי הוא ענף החקלאות, כתוואה ממזיקים שהתבססו והפכו לפולשים, למשל **חזקונית הדקל**

אם חשבתם שמלחות מסוכנות כמו קורונה באוט רק מעטלפים בסין, טועיתם. שורה של מחלות, שלא שיערנו שיגיעו לישראל, שלולות להגעה ולהתפשט כאשר קוצים כתוצאה מ"יבוא" של מינים שוניים של בעלי חיים פולשים. הכוונה היא למינים שהופכו אל מוחץ לתוך תפוצתם הטבעי, בזכות האדם. מיין אחד כזה הוא למשל הטיגריס האסייתי. "היתושים הזה יכולים לגרום מחלות קשות מאוד כמו קדחת דגני וצ'יקונגוניה", אומרת ד"ר גל זגרו, מנהלת אגף מזיקים והדבורה במשרד להגנת הסביבה. קדחת דגני גורמת כאבי שרירים, פריחה, דימומים, ועד הפרעת קריישה מסוכנת. צ'יקונגוניה גורמת חום גבוה, כאבי ראש, דלקת מפרקים ופגיעה באיטליה מהתפרצות של צ'יקונגוניה בעקבות הגעת היתוש, וב-2017 הייתה התפרצות נוספת.

עוד מחלות שנגרמת על ידי עקיצת היתוש, ושמננה אנחנו כן סובלים בארץ, היא קדחת הנילוס המערבי, שגורמת לדלקת קרום המוח ולדלקת המוח. "לגביה מניעת הגעתו של הטיגריס האסייתי זה כבר אבוד לנו, הטיגריס איתנו ומפסיק", אומרת זגרו. עכשו נשאר רק להילחם בו ולמזער את הנזקים.

הטיגריס האסייתי
(צילום: עוז ריינר)

על מיני פולשים - המשך

ושיחים פולשים כמו שיטת ויקטוריה וטבק השיטה.

עם כל הכבוד לצמחים, אומדן הנזק הגadol ביותר הוא מקבוצת פרוקי הרgelים – חרקים, עכביים וסרטנים – שעולה, לפי הדוח, להסב לנזק של כ-150 מיליון שקל. 32% מהנזק הכללי ממינים פולשים. **הכינמה הצהובה**, למשל, שמקורה באורה"ב, ניזונה מעצי פקאו. היא חדרה לישראל כנוסף סמויה ביבוא לא חוקי של פקאו מראה"ב, והיא הגורם המשמעותי ביותר בחיסול ענף הפקאו בארץ. עלויות ההדבורה שלה יקרות, והיא שחקה את רוחניות הענף עד להתרומותיו ממש.

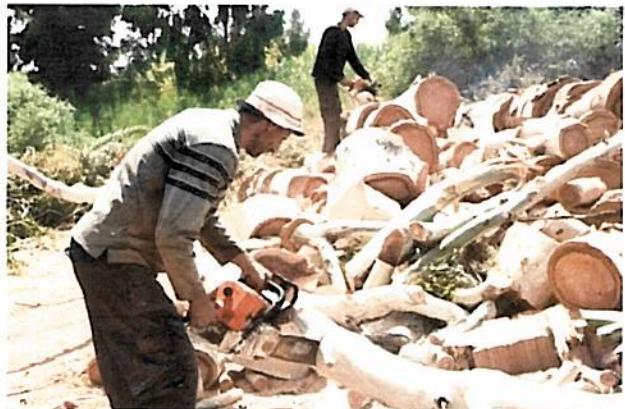
שיטה כחללה שמורמת חולות ניצנים
(צילום: ד"ר עופרי גבאי, החברה להגנת הטבע)

עוד דוגמה היא דברת הדבש הננסית. הדברה הננסית הגיעה אלינו מדרום לאילת, והיא עשויה בימים אלה את דרכה צפונה. היא פשוט יושבת באגוזיז מכוניות, ונוהגים מסוימים אותה טרפם צפונה. היא מסוכנת מאוד לדברת הדבש שלנו כי היא תתחירה על מקורות המזון של הדברה המקומית, שיש לה תפkid חשוב בהאבקת פרחי בר בישראל, ועלולה לפגוע בתהליכי האבקה של גידולים חקלאיים. מדובר בפוטנציאל לאסון חקלאי ולפגיעה קשה במגוון הביולוגי".

שמאיימת על ענף התמירים. מעבר לפגיעה ביבולים הטיפול בפולשים מגדיל את עלויות החקלאים ופוגע ברוחניות. מינים פולשים עלולים לגרום גם לצריכה גדולה יותר של מים, דשן ועוד. הפגיעה הביריאותית כתוצאה ממינים פולשים כוללת טיפול תרופתי וימי אשפוז (בדוח לא נלקחו בחשבון עלויות מקרי מוות או אובדןימי עבודה).

אבל לא רק בבעלי חיים עסקיים, אלא גם בצומח, ולעתים במינים שנמצאים בארץ כבר שנים רבות והם חלק מהנוף היומיומי שלנו, כמו אקליפטוס, דקל וושינגטוני, פיקוס, ועוד.

כרית עצי אקליפטוס
(צילום: ארגון הדוברים בישראל)

האקליפטוסים, למשל, שהובאו לארץ מאוסטרליה לפני 120 שנה לצורך ייבוש הביצות, הוגדרו בראשות הטבע והגנים כמין פולש, והיום הרשות כורתת אותם בשמרות טבע. הסיבה: העלים שליהם يولדים מצע שמתהתיו מיני צומח אחרים לא יכולים לגודל, מה שפוגע במגוון הביולוגי המקומי. גם עץ **השיטה הפלחה**, זה עם המוני הפרחים הקטנים הצחובים שאחנו רואים באזורי שונאים, עושים צרות: הוא משתלט על צידי כבישים וمسילות ברזל, והשורשים שלו פוגעים בתשתיות צנרת וגורמים לקוריסת גdots נחלים. נוסף לעצים יש גם מינים עשבים וצמחים פולשים, כמו אمبرוסיה מכונסת או נר הלילה החופי, חמץ מים פולשים כמו קינינו המים ואזולה שכנית,

על מיני פולשים - המשך

האקוולוגי ואנחנו עלולים למצוא עצמנו בסיטואציה שבה מינים מקומיים נחדים בגל פלישה.

מינים פולשים מהווים בעיה קשה בעולם כולם. מסקירה שערך מומחים נמצא כי בארא"ב בלבד אומדן הפסד הייצור והפגיעה ביבול כתוצאה מפגיעתם של מינים פולשים נאמד בכ- 450 מיליון דולר בשנה. ב-2011 היקף ההשמדה האמריקאית בטיפול במינים פולשים נאמד בכ- 100 מיליון דולר, וכלל בין היתר פעולות של מניעה, ניטור, ביעור, מחקר כללי וסבירתי, שיתוף פעולה בינלאומי ושיקום בתים גידול. בישראל הטיפול במינים הפולשים נופל בין הנסיבות בהיעדר חקיקה מתאימה, וזוזה הבעה הגדולה.

רוב הסמכויות הקיימות בנושא מניעה וניטור ובקרה מזיקים נמצאות אצל משרד החקלאות. החקיקה, למרבה הצער, עדין מישנת, וחוקים העיקריים המסדרים יבוא של צמחים ובעלי חיים לא מונעים יבוא של מינים היוצרים סיכון אקוולוגי. בעיתם המינימום הזרים, הפולשים, כמעט שאינה זוכה להכרה בחוק. חוק הגנת הצומח, חוק גנים לאומיים והחוק להגנת חיות הבר רוחקים מلطפל בעיה. וכך, בפועל, אין כל איסור על שחרור, רשלני או מכון, של מינים זרים אל הטבע.

"הסכנה מחדירת מינים פולשים היא מהותית ועלולה לפגוע באופן קרייתי ב מגוון הביוולוגי בישראל, תוך גרים נזקים אקולוגיים וככלליים משמעותיים ביותר. המניעה במקור היא הפתרון הסביבתי והכלכלי הנכון ביוטר", אומרת הרה להגנת הסביבה גילה גמליאל.

רכז: אבנרוון

הבאים בתור אחרי החקרים הם עופות פולשים כמו **המיינה**, למשל, ציפור שהגיעה בשנות ה-90 מהודו והיום נמצאת בכל מקום, היא אוכלת את פירות המטעים והכרמים, פוגעת בתשתיות חשמל בגל תכונתה لكنו במבנים ובמערכות סורי מחורי הקינו שליהם. היא חומסת ביצים וגוזלים של ציפורים אחרים. בנוסף, נשאית פוטנציאלית של מחלת מלריה העופות, שעלולה להיות קטלנית לציפורים המקומיות. גם ציפור **הזראה** (תוכי) מסבה נזק עצום למטעי שקדים ולשדות חמניות.

מיינה

(צילום: shutterstock)

ב-2013 נעשתה עבודה עבור המשרד להגנת הסביבה והדווח קבע שהתפשטות עשב האمبرוסיה, המזיק למטעים ולפרדסים, גורם אלרגיות, ופוגע בתשתיות, גינות ופארקים, בכל הארץ.

על **نمלה האש הקטנה** נאמר בדוח של 2013 כי היא תגרום נזק של כ- 27 מיליון שקל בשנה בהתפשטות חלקית, ואם תתפשט בכל הארץ אומדן הנזקים יכול להגיע למעלה מיליארד שקל. על אף מאצוי המשרד להגנת הסביבה, בשנים האחרונות נראתה שכנה שחייבת התפשטה למקומות רבים בארץ, בין היתר דרך משתלות.

מעבר לנזק הכלכלי הישיר, קיימת סכנה של דחיקת מינים מקומיים והפרת האיזון

על מיני פולשים - המשך

המזיקים והנזקים

מיינה:

הבעיה: אוכלת את פירות המטעים והכרמים, פוגעת בתשתיות חשמל, מגרשת ציפורים וחותמת ביצים וגוזלים, נשאית פוטנציאלית של מלրיות העופות הקטלניות לציפורים.

הנזק: 64 מיליון שקל
שיטת חיללה

הבעיה: מושתלת על צידי כבישים וمسילות ברזל, שורשיה פוגעים בתשתיות צנרת וגורמים לקריסת גdots נחלים.

אַגְּמָן!

פְּקָרָן וְעִזָּן כְּאֹוֹגָן!

פְּהַמְּגַת הַמְּזָ�אִים יַעֲכֵן וְאַמְּ

אַחֲמִים פְּיוֹגָם, צַיְעָן וְלָאמָת

פְּכָאָגָן וְאַרְיָק כְּאֹוֹגָן, פְּהַמְּגַת

הַכְּצָבִים

אַגְּמָן פְּכָג הַאֲסֶמֶת!

השרה להגנת הסביבה, גילה גמליאל
(צלום: הדר יואביאן)

הסנה מחריפה לנוכח התגברות משבר האקלים העולמי. "מינים פולשים הם הגורם השני בחשיבותו לאובדן המגוון הביולוגי, אחרי אובדן שטחים פתוחים", אומרת ציפי סבג-פרידקין ממשרד החקלאות. "בעקבות העלייה בהיקף הסחר העולמי במהלך השנים האחרונות חלה עלייה דרמטית בקצב התפשטות המינים הפולשים ובנזיקיהם. שינוי האקלים, הצפויים לההצין בשנים הקרובות, עלולים להחמיר מוגמה זו".

באזור הים התיכון שינוי האקלים כתוצאה מההתchmodות הגלובלית צפויים להיות קשים יותר, ולמינים פולשים – אם לא יטופלו – יהיה השלכות הרסניות. מדוות החוטית הנודדת היא דוגמה אחת לפולש שמתරבה בעקבות התchmodות הים התיכון סבג-פרידקין מודה שהמדינה הצליחה לטיפול בפולשים, אך מקווה לשינויו. "אנחנו לומדים מטעויות, ואני מקווה שבאזור ישתו פועלה ויקצו את הכספי הדרוש", היא אומרת.

להגיע בלי וויז ביקור בפרק הציפורות אילית

לעומת הציפורים הגדולות, ציפורים שיר לא נודדות בהתקות, הן נודדות **לבד**, בלילה, על ידי נפנוף רצוף בכנפיים זה הנקרה – **תעופה אקטיבית**. שמענו שם על ציפור בשם "לימוזה חומות בטן", שנשאה משדר לווייני קטן, היא עפה אליו 11,680 ק"מ ללא הפסקה במשך 8 ימים מאלסקה לניו-זילנד. בשלב מסוים המדריכה הוציאה משקית بد ציפור (ראה תמונה) שנטפסה הבוקר בתחנת הטיבוע, וסירה לנו שזו **עלויות אפורה**.

עוד היא סירה עליה שהיא שוקלת 6 גרם והיא יכולה לעبور 1,000 ק"מ בלילה. לדברי המדריכה העלוויות נוחתת באילת כדי להתחזק לפני חציית 4,000 הק"מ של הסהרה. ושיהיא מסוגלת לנודד מידיו שנה מעלה 20,000 ק"מ. בסוף ההסבר העלוויות שוחררה. ואנחנו יצאנו עם המדריכה לשירות בפרק. הולכים בשבילים מסודרים בין הרים, נעצרים בمستורי תצפית הבנויים על גdots אגמים / בריכות מלאכותיות וצופים בצדורים בלי להפריע להן.

ועדיין לא ברור (לי) איך הן עושות את זה בלי Waze, בלי לימודי גאוגרפיה, בלי הרים, בלי מבוגר אחראי? ...

כפי שסופר בפרק הקודם, נשענו לאילת. מכיוון שלא היה לנו מה ל凱נות בלי מע"מ, נשענו לפרק הציפורות של אילית. כדי, אילית נמצאת על אחד מנתבי נידידת העופות החשובים והעמוסים בעולם זה מושם שישראל היא **הגשר היבשתי** היחיד המחבר את אירופה, אסיה ואפריקה ולכך הוא צוואר בקבוק המרתק מילוני ציפורים נודדות. הציפורים נוחתות באילת כדי להתכוון – לאחר המשימות המאategies ביוטר בחיהן – ח齊ית מדבר סהרה. הפיתוח המואץ של אילית, פגע ב"תחנת התנדלות" האחורה לפני המדבר והתקיף שלקה על עצמו הפרק הוא לחדש את מקור המזון החשוב עבור הצדורים הנודדים וגם לבצע מחקר שידע לכון את עובדיו כיצד לשמור עליהם בצורה הטובה ביותר.

הכניסה לפרק היא חופשית אבל כדי להפיק ממנו יותר, לקחנו **סיור מודרך**. וממנו הידע שאספר כאן.

כשמדוברים על נידידת ציפורים אנחנו רואיםلنגד עינינו להקות של חסידות או עוגרים או שקנאים שעוברות מעליינו, עפות לאט, בדרך כלל מעגלים, בכנפיים פרושות, כמעט לא מזיזות אותן. זה נקרא – **תעופה פסיבית**. איך מתקדמיים בלי להזיז את הכנפיים? הן עלות לגובה בעזרת תרמימה (אויר חם שעולה למעלה) וכשהן גבהתן הן גולשות לתרמימה הבאה. لكن ציפורים גדולות נודדות באור יום.

הפרק עוסק בעיקר בצדורי שיר (צדורים הקטנות).

נֶר נְשָׁמָה פְּבֻרוֹאָר

להגיע בלי וויז - המשך

ט"ו שבט תש"י	2.2.1950	אלקה	לוריא
ט"ז שבט תש"ב	12.2.1952	זרח	זהרי
'ו' אדר תש"ז	7.2.1957	אברהם	גפני
ד' שבט תש"ר	2.2.1960	אייל	הראל
ד' אדר א' תשכ"ב	8.2.1962	פרידה	הרץ
ב' אדר א' תשכ"ב	24.2.1962	שרה	אורבור
י"ז שבט תשכ"ג	11.2.1963	יונתן	דמלין
ט"ז אדר א' תשכ"ה	18.2.1965	גיל	דמלין
ט' שבט תשכ"ח	8.2.1968	קלר	גבחרד
ט' שבט תשכ"ח	8.2.1968	חנן	לנגר
ט' שבט תשכ"ח	8.2.1968	חימ	מושצ'י
י"ב שבט תשכ"ח	10.2.1968	יהודיה	חלק
כ"ג שבט תשכ"ח	22.2.1968	קלמן	שץ
ד' אדר תשל"ב	19.2.1972	משה	ספир
י"ט שבט תשל"ד	11.2.1974	מרדי	פו
י"א אדר תשל"ה	22.2.1975	יעקובסון	חימ
ג' אדר תש"מ	20.2.1980	כרמלה	גeman
י"ב אדר תש"מ	29.2.1980	דניה	גולדשטייד
כ"א אדר א' תשמ"א	25.2.1981	אברהם	ריילס
ט"ט אדר א' תשמ"א	28.2.1986	ברסלבסקי	מאיר
י"ב שבט תשמ"ז	13.2.1987	משה	שמיר
ח' אדר תשמ"ח	26.2.1988	הרצל	שפירא
כ"א אדר א' תשמ"ט	26.2.1989	אריה	פנر
כ"ג אדר א' תשמ"ט	28.2.1989	ישראל	לנגר
כ"ח שבט תשנ"ב	2.2.1992	אבא	רימלנד
ה' אדר א' תשנ"ב	9.2.1992	חנן	ראובני
י"ג שבט תשנ"ג	4.2.1993	חנה	ברטלר
ט' אדר א' תשנ"ה	9.2.1995	לוריא	אהובה
כ"ח שבט תשנ"ז	4.2.1997	אלטור	אבנור
י"ג שבט תשנ"ח	9.2.1998	ליאור	מעיין
כ"ה שבט תשנ"ח	21.2.1998	פוליה	מלמוד
ח' אדר א' תשס"ג	10.2.2003	אליעזר	קרפ
כ"ד שבט תשס"ה	3.2.2005	שרה	ויכה
ט"ז שבט תשס"א	9.2.2001	יוחקה	גרינבאום
ט"ז שבט תשס"א	9.2.2001	יעקב	וילשובר
ג' אדר א' תשע"א	7.2.2011	מרגוט	כץ
ב' אדר תשע"ה	21.2.2015	דינה	אופיר
י"א אדר א' תשע"ה	20.2.2016	יוסף	הראל
ב' אדר תשע"ח	17.2.2018	משה	בן נאים
ב' אדר תש"פ	27.2.2020	שרה	הראל

בזהדמנות זו שאני כותב על ציפורים נודדות מבקש להביא שיר שאני מכיר כבר הרבה זמן משמיעה, אבל רק לאחרונה קראתי את המילים בתשומת לב, והתרגשתי. הלחינה ושרה אותו, בקולה הקסום, אחינועם ניני (שגם הוסיפה לו בית אנגלית). השיר עסוק בחווית ההגירה שמעניינת לא פחות מנדידת הציורים. ויחד עם זה נפלא בעיני שלאה גולדברג השوتה את מסען למסעה.

אורן / לאה גולדברג

פאן לא אשמע את קול הקוקיה.
פאן לא יחבש בעז מצנפת שלג,
אבל בכלל פארנים האללה
כל ילודתי שקמה לתחיה.

צלצול הקטפיטים: פיה פיה
אקריא מולכת למolute-השלג,
לקרכח ירכך כובל הפלג,
ללשון השיר באرض נקריה.

אולי רק צפרי-מפעע יודעת-
כשחן תלויות בין ארץ ושמיים-
את זה הכאב של שני המולדות.

אתכם אני נשתקلت פעים,
אתכם אני צמחתי, ארכנים,
ושרשבי בשני נופים שוניים.

אני מציע להאזין לשיר ביצוע של אחינועם ניני. שימוש מה שניתה את שמו ל- אילנות. אילנות הוא שם של קבוצת שירים של לאה גולדברג, יש בה גם אקליפטוס וקייקוון והשיר שלמעלה נקרא אורן.

שבת שלום
אביב פורה

וירטן אגטת
מודיעין – אשדות יעקב

מי ומה באשדות

הקיר המזרחי של הארכיוון היה פעם שער כניסה מיוחד לבניין מכובד - בית התהבות של אשדות יעקב. השבכה פורקה כבר מזמן, גם תאי הדואר, ומה שנותר לפיליטה הוא קיר לבן מחורץ ונטול גינונים, ודלת, שכבה דהה מזמנן. השאלה אם לשפץ את המבנה המשמש היום כארכיוון ולהשיב עטורה ליווננה, היא שאלת כבוד משקל ומחריר, והנושא נמצא בדיוניים, אבל זה לא מונע, להכניס מעט חיים בכותל המזרח הבלוי, שזקנתו מביאה את נעוריו.

בנייה בחורף פרושה עלולים עם משאיות וטנדרים על דשאים רטובים ורמיסטים. הייתה בעבר החלטת אסיפה שקבעה שיש להמנע ככל שניתן (פירוש מקול) מלבצע עבודות בניה בחורף. אלא שכמו הרבה החלטות, גם זו הפכה ברבות השנים, לגדר המלצה בלבד. אילו השתמשו הבונים בציר הנסעה אחד אל אתר הבניה וממנו, ניחא, אלא שאין הקפה יתרה בעניין זה, והחරיצים העומקיים לאורך מה שהיה פעם 'הදשא הצפוני' הם עדות חותכת לכך.

כך נראה השבע הכנסה "למתחים השומר החדש" בבית אחדות. עד לפני שבוע שכננו שם תריסר בנות איקוטיות לפניו צבא, שחלקו עבדו בחקלאות וחילקו שמרليل על השדות. לפני כשבוע נצטו הבנות לפניות את המבנה והועברו לרמת הגולן. על הקיר במסדרון נותר סוס אציג ותחתיו הכיתוב "שומרת אחיה". ניסינו לברר לפחות הפינוי "הבהיר" ונאמר לנו שהבנות שהיו שם של השומר החדש עברו ליישוב אחר. שאלנו במאן מדובר, ונאמר שעדיין לא הוחלט מה עושים עם המבנה שהתפנה. ואנחנו סבורים שמאחר מדובר במבנה ציבור, עם רזומה עשיר, היה מקום לידע את הציבור בצד שנעשה, גם אם טרם התקבלה החלטה קונקרטית באשר לגורלו של המבנה, וזאת כדי למנוע ח:rightos שמועות מיותרת.

מי ומה - המשך...

החוֹרֵף הַנוּכְחִי מִצְטִיעִין מְחֻדָּה, בָּעוֹצְמוֹת גֶּשֶׁם
גְּבוּהֹת שִׁיכּוֹלֶת לְהַגְּיעַ לְעֶשֶׂרֶת מֵילִימֶטֶרִים
בִּימָה, מַאיְדָּךְ, הַוָּא 'סּוּבְּלִי' מִהְפְּסִיקָּות
אֲרוֹכוֹת מַדִּי בֵּין אֲרוֹעַ גֶּשֶׁם אֶחָד לְמִשְׁנָהוּ, עַם
טַמְפְּרִיטּוֹרוֹת שְׁמַזְכִּירֹות לְעִיתִים אֲבִיב
מַאוֹחָר; אוֹ אַז אָנוּ נְחַשְּׁפִים שְׁמִים בְּצָבֵעַ
צְהֻובַּת, תְּכִלַּת וְאַרְגָּמָן בְּעִיקָּר לְעַת שְׁקִיעָה,
שְׁמָהּוּוּם הַשְּׁرָאָה, בְּעִיקָּר עַבְורַ צְלָמִים.

הַמְּסִיחָה!

עלון 1559
עריכה ומילוי – אבנור רון
שער – ברכה פונדק
עימוד עלון – אירית גל
צלום עלון – אתי רון

בָּזְמָנוֹ הַחֲלִיט מֵי שְׁחַלְּיט לְסִמְן אֶת עֲגֹלֹת
הַאֲשָׁפָה הַשְׁכּוֹנִית בְּשָׁמוֹ של אֶחָד מִדִּירִי
הַשְׁכּוֹנָה, לֹא בָּרוּר בְּדִיקָה לְמַה. אֶלָּא
שְׁלַחְתּוֹלִים כָּלְלִי מִשְׁחָק מִשְׁלָהָם, וּבְרַגְעָע
שְׁאַלְהָ מִזְהָים רֹוחַ מִינִימָלִי בֵּין הַמִּכְסָה לְפַח
(עוֹד לֹא נִמְצָא פָּטָנָט שִׁיכּוֹל לְמִנוּעַ זֹאת!) הַס
מִיד קַוְּפִצִּים פְּנִימָה וּוּשִׁים בְּפַח כְּבָתוֹךְ
שְׁלָהָם, וְלֹא חָשָׁב אָסָם כְּתֻובָה עַלְיוֹ גּוֹרֵן, דּוֹרוֹן,
אוֹ כָּל שֵׁם אַחֲרֵי.

אִם רֹצִים לְמִצְאָה הַבְּדִיל מִהְוָתִי בֵּין אֲשָׁדוֹת
אַיחָד לְאֲשָׁדוֹת מָאוֹחָד צָרִיךְ לְעַבְורָ לְאוֹרֶךְ
קוֹ הַתְּפִיר שְׁבִין שְׁנִי הַיִשּׁוּבִים, וְאַז לְגַלְוָת
שְׁבָצְדָּה הַצְּפּוֹנִי נוֹתְרָוּ לֹא מַעֲט בְּתִים יְשָׁנִים
שְׁחַלְקָם מַט לִיפּוֹל (כְּמוֹ זֶה שְׁבַתְּמוֹנוֹה) בַּעֲוֹד
בְּצָדְךָ הַדְּרוֹמִי, הַאַיְחוֹדִי, מַבּוֹנִים אֶלָּה נִמְחַקְוּ
מִזְמָן מַעַל פְּנֵי הָאָדָמָה. מַה הַסִּבְ�ָּה שְׁהַעֲבָר
נוֹכֵחַ בְּצָדְךָ אֶחָד שֶׁל הַמְּטוֹרָס וּנְפַקֵּד בְּצָדְךָ
הַאַחֲרִי? עֲנֵין שֶׁל אָוֹפִי כְּנֶרֶא.

